

Katarzyna Mroczyńska

| e-mail: katarzyna.mroczynska@uws.edu.pl

Uniwersytet w Siedlcach, Polska

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej „Linguistics Beyond and Within” zorganizowanej przez Katolicki Uniwersytet Lubelski w dniach 17–18 października 2024

DOI: 10.34739/clg.2024.16.08

W dniach 17–18 października 2024 roku odbyła się międzynarodowa konferencja Linguistics Beyond And Within (LingBaW) organizowana cyklicznie przez Instytut Językoznawstwa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II pod patronatem Polskiej Akademii Nauk. Było to już 11. spotkanie w ramach tej cieszącej się niesłabnącą popularnością konferencji.

Tegoroczny temat przewodni brzmiał: *Exploring the spectrum of linguistic inquiry: theoretical, applied, and historical perspectives*. Przyciągnął on liczne grono prelegentów z różnych stron świata, prowadzących w wyżej wymienionych ujęciach badania językoznawcze. W konferencji aktywny udział wzięło 49 badaczy, którzy wygłosili wykłady i referaty w ramach specjalistycznych paneli tematycznych.

W tym roku najliczniej reprezentowana była grupa naukowców zajmująca się językoznawstwem historycznym, składnią i dydaktyką języka obcego. Odbyły się również panele z obszaru studiów korpusowych, translatoryki, fonetyki i fonologii, morfologii, dyskursu i pragmatyki, a także socjolingwistyki i psycholingwistyki. Pomimo że – tak jak w latach ubiegłych – językiem roboczym konferencji był język angielski, umożliwiający dotarcie do najszerszego grona odbiorców, to prezentowane referaty dotyczyły badań nie tylko nad tym językiem, lecz także nad polskim, węgierskim, czeskim, greckim, koreańskim, albańskim, hiszpańskim, sanskrytem czy używanym w Afryce językiem hausa.

Pierwszego dnia – po uroczystym otwarciu konferencji – uczestnicy mieli okazję wysłuchać jednego z trzech zaplanowanych wykładów plenarnych pod tytułem *On the Thresholds of the Unseen”: The Language of Inexpliability in Late Modern Entertainment*. Poprowadziła go Marina Dossena (Uniwersytet w Bergamo), która zaprezentowała wyniki analizy językowej tekstów reklam, pamfletów i artykułów prasowych, publikowanych od początku XIX wieku do lat 20. XX wieku. Dotyczyły one fascynujących ówczesnych czytelników ulotnych zagadnień, takich jak spirytualizm, mesmeryzm i wszelkie inne niewyjaśnione zjawiska. Prelegentka uwzględniła szczególnie dobór środków językowych czy posunięć pragmatycznych, służących przezwyciężeniu sceptycyzmu czytelników poprzez z jednej strony odwołanie się do formuły obiektywnej dyskusji, a z drugiej – podkreślanie wyjątkowości tych zjawisk na zasadzie stosowania subiektywnej, oceniającej formy wypowiedzi. Po porannym wykładzie plenarnym odbyły się trzy równoległe panele tematyczne, na których zaprezentowano łącznie 14 referatów dotyczących składni, lingwistyki historycznej oraz badań korpusowych i translatoryki¹.

Po przerwie obiadowej z popołudniowym wykładem plenarnym pod tytułem *Voices and Viewpoints (in Translation): Relative (In)Dependence?* wystąpił Adam Głaz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), specjalizujący się w zagadnieniach związanych z semantyką kognitywną, punktem widzenia w języku i językoznawstwie, językoznawstwem kulturowym oraz językowym obrazem świata (zwłaszcza w perspektywie porównawczej i w kontekście przekładu). Prelekcja dotyczyła aktualnego stanu badań nad dwoma zasadniczymi kategoriami dyskursu pisanego – tj. kategorią głosu (kto mówi?) i punktu widzenia – w kontekście tłumaczenia tekstu literackiego. Referent skupił się na: omówieniu tego, w jakim stopniu głos i punkt widzenia są od siebie niezależne, a w jakim – lepiej byłoby analizować je jako zjawiska wzajemnie zależne i skorelowane; a także na kwestii, w jaki sposób proces tłumaczenia może wpływać na korelację głos – punkt widzenia. Na zakończenie wystąpienia prowadzący poddał rozważeniu słuchaczy pytanie teoretyczne: Czy tłumaczenie należy traktować jako operację nie tylko w obrębie głosu i punktu widzenia, czy może jako operację ingerującą również w ich wzajemną korelację?

¹ Szczegółowe informacje dotyczące tematyki wystąpień można znaleźć w *Book of Abstracts*. Publikacja jest dostępna na stronie WWW organizatora: <https://lingbaw.webclass.co/abstracts>.

Po wykładzie uczestnicy mogli wybierać między zaplanowanymi trzema równoległymi panelami tematycznymi dotyczącymi fonetyki i fonologii, dydaktyki języka obcego, a także semantyki, socjolingwistyki i psycholingwistyki. Łącznie odbyło się 12 wystąpień. Dzień zakończyła uroczysta kolacja będąca okazją do wymiany poglądów i doświadczeń w nieco mniej formalnych okolicznościach.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od trzech równoległych paneli specjalistycznych, podczas których naukowcy prezentowali wyniki badań z obszaru analizy dyskursu i pragmatyki, składni oraz lingwistyki historycznej. Następnie wygłoszony został trzeci, ostatni już wykład plenarny pod tytułem *Are Some Words «More Equal Than Others»? Learning Cognates and Noncognates in L2 and L3*. Prelegentką była Agnieszka Otwinowska-Kasztełaniec (Uniwersytet Warszawski), której zainteresowania obejmują m.in. przyswajanie języka drugiego/obcego, wielojęzyczność i dwujęzyczność, różnice indywidualne w przyswajaniu języków, transfer i świadomość językową w przyswajaniu języków, nauczanie słownictwa, strategie, słownictwo ekwiwalentne (kognaty), metodykę nauczania języka angielskiego oraz nauczanie dzieci i dorosłych. Badaczka zaprezentowała szereg skrupulatnie zaprojektowanych eksperymentów z obszaru uczenia się drugiego i trzeciego języka – przeprowadzonych w rzeczywistych warunkach szkolnych i w warunkach laboratoryjnych – mających dać odpowiedź na pytanie: Czy zwiększanie świadomości istnienia słownictwa ekwiwalentnego faktycznie wpływa na efektywność przyswajania materiału? Odpowiedź nie jest do końca jednoznaczna i może być różna w zależności od tego, czy rozważamy kwestię wykorzystania kognatów w procesie nauki pierwszego czy drugiego języka obcego. Po wykładzie plenarnym odbyły się jeszcze trzy panele specjalistyczne z obszaru dydaktyki, morfologii i językoznawstwa historycznego, podczas których zaprezentowano łącznie osiem referatów.

Konferencja LingBaW stanowi ważną płaszczyznę wymiany poglądów naukowych z obszaru językoznawstwa. Daje badaczom z różnych ośrodków w kraju i zagranicą możliwość nawiązania kontaktów i rozpoczęcia kooperacji. Ponadto organizatorzy oferują uczestnikom możliwość publikacji artykułów pokonferencyjnych w czasopiśmie „LingBaW Journal”, które znajduje się na ministerialnej liście czasopism punktowanych i indeksowane jest w bazach naukowych, m.in. ERIH Plus, ICI Journal Master List, CEJSH, ECSO czy CEOL.